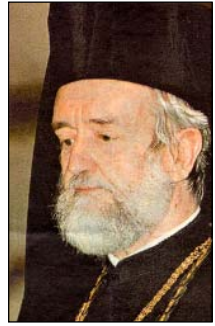

Ἡ Διατύπωσις τῆς
οἰκουμενιστικῆς
«Βαπτισματικῆς Θεολογίας»

Professor John Zizioulas

ORTHODOX ECCLESIOLOGY AND THE ECUMENICAL MOVEMENT

Κείμενον Β´

Βαπτισματικὴ Θεολογία*

Τοῦ Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου
Ἀνδρέου Θεοδώρου (†)

ΕΙΝΑΙ μιὰ καινοφανὴς ἐκκλησιολογικὴ θεωρία.

Κατ' αὐτὴν, ὅπου τελεῖται τὸ βάπτισμα στὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος, ἐκεῖ ὑπάρχει καὶ ἡ ἀληθινὴ Ἐκκλησία, συμπεριλαμβανομένων εἰς αὐτὴν καὶ τῶν ἑτεροδόξων¹.

Εἶναι φανερόν, ὅτι διὰ τῆς θεωρίας αὐτῆς, ἡ ὁποία ἔχει ἀνάχρωση οἰκουμενιστικὴ, διευρύνονται τὰ ὄρια τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας, κάτω ἀπὸ τὴν ὀμπρέλλα τῆς ὁποίας μποροῦν νὰ βροῦν στέγη ἄρκετοὶ χριστιανοί, ἄσχετα πρὸς τὸ γενικότερο θεολογικὸ τους πιστεύω καὶ τὴν ἰδιαίτερη ἐκκλησιολογικὴ φυσιογνωμία τους.

Κάτι ἀνάλογο γίνεται καὶ μὲ τὴ διαβόητη θεωρία τῶν κλάδων (Branch Theory) τῆς Προτεσταντικῆς περὶ Ἐκκλησίας ἐκδοχῆς.

Κατ' ἀρχὴν, βέβαια καὶ ἀόριστα, ἡ θεωρία αὐτὴ εἶναι σωστή. Ὅντως ἡ ὁμολογία τοῦ περὶ ἁγίας Τριάδος δόγματος τῆς πίστεως εἶναι ἀπαραίτητη τόσο διὰ τὴ συγκρότηση τῆς Ἐκκλησίας, ὅσο καὶ διὰ τὴν σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου.

Ποίου ὅμως δόγματος; Φυσικὰ τοῦ ὀρθοῦ, ὅπως τοῦτο διδάσκεται καθαρὸ καὶ ἀλώβητο στοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας. Ἰσχύει ὅμως αὐτὸ καὶ γιὰ τὴν ἑτεροδοξία; Ἀσφαλῶς ὄχι.

ΑΣ ΔΟΥΜΕ τὸ πράγμα κάπως ἀναλυτικά.

Τὸ περὶ ἁγίας Τριάδος δόγμα τῆς ὀρθοδόξου πίστεως ἐπικεντρώνεται σὲ τρία βασικὰ καὶ θεμελιώδη σημεία: τὴν οὐσία, τὶς ὑποστάσεις καὶ τὶς θεῖες ἐνέργειες.

Ἡ οὐσία εἶναι ἀπόλυτα ὑπερβατική, ἀμέθεκτη καὶ ἀδιάγνωστη.

Οἱ ὑποστάσεις εἶναι θεοπρεπεῖς διακρίσεις στὴ θεότητα, πρόσωπα ἴδια, ἐκφράζοντα τὸν τρόπον τῆς αἰδίου υπάρξεως τῆς θεότητος, τὰ ὑποστατικὰ ἰδιώματα τῶν ὁποίων εἶναι προσωπικά, ἀσύγχυτα καὶ ἀμετάδοτα.

Καὶ οἱ θεῖες ἐνέργειες εἶναι ὁμοίως θεοπρεπεῖς διακρίσεις στὴ θεότητα, οἱ ὁποῖες δὲν συνθέτουν τὴν ἀπλὴ φύση τοῦ Θεοῦ, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν αἰδίως ἀπορρέουν, ὡς ὁ ἔμφυτος πλοῦτος αὐτῆς, εἶναι μεταδοτὲς καὶ κοινωνικές, διὰ τῶν ὁποίων ἐκφράζεται ἡ ὑπερβατικὴ θεία φύση στὶς ποικίλες ἐξωτερικὲς ἀναφορὲς καὶ φανερώσεις τῆς, τῆ δημιουργία, τὴν ἀποκάλυψη καὶ τὴ λύτρωση. Εἶναι δὲ ἐνέργειες ἄκτιστες, ὅπως ἄκτιστη εἶναι καὶ ἡ θεία χάρις, μὲ τὴν ὁποία ταυτίζονται.

Μὲ τὴν ὁμολογία τῶν τριῶν αὐτῶν σημείων ἀπαρτίζεται τὸ ὀρθὸ περὶ ἁγίας Τριάδος δόγμα τῆς πίστεως, ἡ ὁμολογία τοῦ ὁποίου εἶναι ἀπαραίτητη πρὸς σωτηρίαν. Εὐνόητον ὅτι καὶ ἡ παραμικρὴ παραχάραξη ἐνὸς ἢ καὶ πλειόνων ἐκ τῶν σημείων αὐτῶν ἀποστερεῖ τὸν ἄνθρωπο τῆς σωτηρίας.

* * *

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ὅμως με τοὺς ἑτεροδόξους; Δέχονται ὀρθῶς τὸ κορυφαῖο δόγμα τῆς πίστεως; Ἀσφαλῶς ὄχι.

Τόσο ὁ Παπισμὸς, ὅσο καὶ οἱ βασικότερες παραφυάδες τοῦ Προτεσταντισμοῦ τὸ διαστρεβλώνουν σὲ δύο καίρια σημεία: τὶς ὑποστατικὲς σχέσεις τῶν προσώπων καὶ τὶς θεῖες ἐνέργειες, περιπίπτοντες σὲ δεινὴ αἵρεση, ἡ ὁποία τοὺς ἀποκόπτει ἀπὸ τὸ σῶμα τῆς ἀληθινῆς Ἐκκλησίας τοῦ Κυρίου.

Τὸ πρῶτο σημεῖο, στὸ ὁποῖο διαστρέφουν τὴν τριαδικὴ πίστη, εἶναι τὸ Filioque. Ἀναφέρεται στὴν τάξη καὶ τὶς ὑποστατικὲς σχέσεις τῆς τριαδικῆς θεότητος.

Κατὰ τὴν ὀρθόδοξη πίστη, ὁ Πατὴρ εἶναι ἀγέννητος, ἡ πηγαία θεότης, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπορρέουν αἰδίως τὰ ἄλλα δύο πρόσωπα τῆς Τριάδος, ὁ Υἱὸς διὰ τῆς γεννήσεως καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο διὰ τῆς ἐκπορεύσεως.

Κατὰ τὸ Filioque (καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ), τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο δὲν ἐκπορεύεται ἐκ μόνου τοῦ Πατρὸς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ Υἱοῦ. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ καταργεῖται τὸ ἀξίωμα τοῦ Πατρὸς ὡς τῆς μόνης πηγαίας θεότητος στὴν Τριάδα, εἰσάγεται δυαρχία, συγχέονται ἡ τάξη καὶ τὰ ὑποστατικὰ ἰδιώματα τῶν προσώπων καὶ ὑποβαθμίζεται ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ ἔργο τοῦ τρίτου προσώπου τῆς ἁγίας Τριάδος.

Τὸ δεῦτερο σημεῖο εἶναι οἱ ἄκτιστες θεῖες ἐνέργειες. Αὐτὸ τὸ ἀπορρίπτουν οἱ ἑτερόδοξοι.

Κατὰ τοὺς παπικούς, μιὰ τέτοια διάκριση φθεῖρει τὴν ἀπλότητα τῆς θείας φύσεως, ἐπιφέρουσα σύνθεση σ' αὐτήν.

Κακῶς ὅμως. Διότι, ὅπως οἱ ὑποστάσεις εἶναι διακρίσεις θεοπρεπεῖς χωρὶς νὰ παραβλάπτουν τὴν ἀπλότητα τῆς θείας φύσεως, σὲ ἴσο μέτρο δὲν τὸ κάνουν καὶ οἱ διακρίσεις τῶν ἀκτίστων θεῶν ἐνεργειῶν.

Οἱ παπικοὶ δέχονται μὲν θεῖες ἐνέργειες, ὄχι ὅμως ἄκτιστες, ἀλλὰ κτιστές. Κτιστὸ ἦταν κατ' αὐτοὺς τὸ Θαβώριο θεῖο φῶς, ὅπως κτιστὴ εἶναι καὶ ἡ χάρις, τὴν ὁποία *δημιουργεῖ* ὁ Θεὸς γιὰ νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὸν ἐξωτερικὸ κόσμον καὶ ν' ἀγιάσῃ τὸν ἄνθρωπον.

Μὲ τέτοιες ὅμως ἀντιλήψεις μποροῦν οἱ ἑτερόδοξοι νὰ ἐνταχθοῦν στὴν καθολικὴ διάσταση τῆς Ἐκκλησίας, ὅπως τὴν ἐνσαρκώνει καὶ τὴν ἐκφράζει ἡ Ὁρθόδοξος Καθολικὴ Ἐκκλησία;

Τὸ βάπτισμα στὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Τριάδος γιὰ νὰ ἔχει κύρος καὶ ἰσχὺ προϋποθέτει τὴν *ὀρθή* ὁμολογία τῆς τριαδικῆς πίστεως· ἀλλιώτικα εἶναι ἀπλῆ ἀερολογία.

* * *

ΤΑ ΑΥΤΑ περίπου ἰσχύουν καὶ γιὰ τὸ ἱερὸ βάπτισμα.

Καὶ αὐτὸ πρέπει νὰ εἶναι αὐθεντικὸ καὶ γνήσιο, γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ ὀριοθετήσῃ τὴν ἀληθινὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Ὄντως κατὰ τὴν ὀρθόδοξη πίστη τὸ βάπτισμα ὀριοθετεῖ τὴν Ἐκκλησία. Δι' αὐτοῦ ὁ ἄνθρωπος ἀποβάλλει τὸ ρύπο τῆς προγονικῆς παραβάσεως (τὸ προπατορικὸ ἀμάρτημα), καθαίρεται ἀπὸ τὴν ἁμαρτία καὶ ἀναγεννᾶται πνευματικῶς. Αὐτόματα δὲ γίνεται ἐπίσημα μέλος τῆς Ἐκκλησίας, ἐνοφθαλμίζεται στὸ μυστικὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ ἀποκτᾶ τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς καὶ στὰ ὑπόλοιπα μυστήρια, τὰ διακονοῦντα τῇ λυτρωτικῇ θεῖα χάρι.

Τὸ βάπτισμα ὅμως γιὰ νὰ μπορεῖ νὰ ὀριοθετήσῃ τὴν Ἐκκλησία, πρέπει νὰ πληροῖ ὀρισμένες βασικὲς προϋποθέσεις:

α) νὰ τελεῖται στὸ ἔδαφος τῆς Καθολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας·

β) νὰ γίνεται στὸ ὄνομα τῆς Παναγίας Τριάδος διὰ τριττῆς καταδύσεως καὶ ἀναδύσεως σὲ ἁγιασμένο νερὸ καὶ

γ) νὰ τελεῖται ἀπὸ κανονικὸ λειτουργό, ἐπίσκοπο ἢ ἱερέα.

Καὶ εὐλογα διερωτᾶται κανεὶς τὸ βάπτισμα τῶν ἑτεροδόξων πληροὶ τὶς ἀνωτέρω προϋποθέσεις; Φυσικὰ ὄχι.

Πρωτίστως δὲν τελεῖται στὸ ἔδαφος τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποῖαν ἴδρυσεν ὁ Κύριος, ὅπως γενικότερα δὲν ἀνήκουν σ' αὐτὴν καὶ οἱ ἑτερόδοξοι «ἐκκλησίες» καὶ χριστιανικὲς ὁμολογιακὲς κοινότητες. Κατ' ἀκρίβεια δογματικά, τὸ βάπτισμα τῶν αἰρετικῶν εἶναι ἄκυρο καὶ ἀνυπόστατο.

Ὁ τελευταῖος αὐτὸς χαρακτηρισμὸς δὲν εἶναι βέβαια ἀπόλυτος. Κάτω ἀπὸ ὀρισμένες προϋποθέσεις (ἢ κυριώτερη τῶν ὁποίων εἶναι νὰ τελεῖται στὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος), τὸ βάπτισμα αὐτὸ ἔχει κάποια ὑπόσταση. Στὴ βάση αὐτὴ καὶ κατ' οἰκονομίαν, τὸ βάπτισμα τῶν αἰρετικῶν μπορεῖ νὰ γίνῃ κατ' ἀρχὴν ἀποδεκτό, καὶ μόνο σὲ περιπτώσεις αἰρετικῶν προσερχομένων στοὺς κόλπους τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας². Ἀπὸ τοῦ σημείου ὅμως αὐτοῦ μέχρι τοῦ σημείου νὰ θεωρεῖται ἀκριβῶς ἔγκυρο τὸ βάπτισμα τῶν ἑτεροδόξων, καὶ μάλιστα νὰ ὀριοθετεῖ τὴν Ἐκκλησία, ὑπάρχει μεγάλη ἀπόσταση.

Κατόπιν, τὸ βάπτισμα τῶν ἑτεροδόξων πάσχει καὶ ἀπὸ μιὰ ἄλλη πολὺ σημαντικὴ αἰτία. Ἐνῶ σ' ἐμᾶς τὸ βάπτισμα γιὰ νὰ εἶναι ἔγκυρο πρέπει νὰ τελεῖται διὰ τριπλῆς καταδύσεως καὶ ἀναδύσεως σὲ ἁγιασμένο νερό, πράξις ποὺ συμβολίζει τὴν ταφὴν καὶ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Κυρίου, οἱ ἑτερόδοξοι (Παπικοὶ καὶ Προτεστάντες) ἔχουν ἀθετήσῃ τὸν ὄρο αὐτό, βαπτίζοντες δι' ἐπιχύσεως καὶ ραντισμοῦ.

Τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ βαπτίσματος γινόταν βεβαίως καὶ στὴν ἀρχαία Ἐκκλησία. Ἦταν ὅμως ἔκτακτο, διακονούμενο σὲ περιπτώσεις ἀνάγκης, ὅταν δὲν ἦταν εὐχερῆς ἢ κάθοδος σὲ κολυμβήθρα (βάπτισμα τῶν κλινικῶν, αὐτῶν ποὺ λόγῳ ἀσθένειας ἦσαν κατάκοιτοι). Ἦταν καὶ αὐτὸ βάπτισμα οἰκονομίας. Ἡ εἰσαγωγή ὅμως αὐτοῦ ὡς θεσμοῦ κανονικοῦ στὴν Ἐκκλησία εἶναι ἀνεπίτρεπτη, λυμαινομένη τὴν ὁλοκληρία τοῦ ἱεροῦ μυστηρίου.

* * *

Η ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ (Baptismal Theology) σύμφωνα μὲ ὅσα πρὶν ἀνω εἶπαμε, δὲν ἔχει τι τὸ ἐπιλήψιμο, ἂν τὸ βάπτισμα

πού όριοθετεί τήν Ἐκκλησία εἶναι βάπτισμα κανονικό, τελούμενο στό ἔδαφος τῆς μιᾶς, ἀγίας καθολικῆς καί ἀποστολικῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας.

Ὅπως δὲ τὸ κανονικὸ βάπτισμα όριοθετεῖ τήν Ἐκκλησία, τῆς όποίας δημιουργεῖ τήν ἱστορικὴ σάρκα (τοὺς ἀνθρώπους μέλη της), ἔτσι καί τὸ ἱερὸ μυστήριό τῆς θείας εὐχαριστίας, ὅταν τελεῖται ὀρθῶς, όριοθετεῖ όμοίως τήν Ἐκκλησία ὡς κοινότητα εὐχαριστιακὴ περὶ τὸν ἐπίσκοπο, ἐκφράζοντας τὴν ἄρρηκτὴ ἐνότητα τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, τὴν πίστη, τὴν ἀγάπη καί τὸ θεοποιητικὸ της δυναμισμό.

Ἡ βαπτισματικὴ θεολογία καθίσταται ὑποπτη καί ἀπορριπτέα, ὅταν, ὑπερπηδώντας τοὺς όμολογιακοὺς φραγμαοὺς, τείνει νὰ πολιτογραφήσει στό ἔδαφος τῆς μιᾶς, ἀγίας, καθολικῆς καί ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς μέλη αὐτῆς κανονικά, αἰρετικοὺς καί ἕτεροδόξους, ἀπλῶς καί μόνο διότι τελοῦν τὸ βάπτισμα στό ὄνομα τῆς ἀγίας Τριάδος, ἄσχετα πρὸς τὴ λοιπὴ ἐκκλησιολογικὴ τους ταυτότητα, τὴν κακοδοξία, τὴν αἴρεση καί τὴν πλάνη πού τοὺς κατατρύχουν.

Ἀλήθεια, πῶς μπορεῖ ὁ Παπισμός, μὲ τὸ πλῆθος τῶν αἰρετικῶν τριαδολογικῶν καί ἐκκλησιολογικῶν του ἕτεροδιδασκαλιῶν (Filioque, ἄρνηση ἀκτίστων θείων ἐνεργειῶν, παπικὸ ἀλάθητο καί πρωτεῖο) – γιὰ νὰ μὴν ἀναφέρουμε τὸ γενικότερο ἐκκλησιαστικὸ του ἦθος, τὴ ροπή πρὸς νεωτερισμοὺς, τὴν ἀλαζονεία, τὸ ἐκκοσμικευμένο πνεῦμα του – νὰ όριοθετήσῃ τὴν ἀληθινὴ Ἐκκλησία, τὴν όποία ἴδρυσε ὁ Χριστὸς ἐπὶ τῆς γῆς;

Ἡ πῶς μπορεῖ ὁ Προτεσταντισμός, μὲ τὸν ἄκρατο ἀτομισμὸ του, τὴν ἔλλειψη τῆς ἐννοίας τοῦ καθολικοῦ δόγματος, τὴν ἀπουσία ἐκκλησιαστικῆς αὐθεντίας καί συνοχῆς, μὲ τὰ διδάγματά του περὶ ἀοράτου καί ἰδανικῆς Ἐκκλησίας καί μὲ τὴν διαίρεση καί τὴν κατατομή του, νὰ βρεῖ αὐθεντικὴ στέγαση στὴν ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, μὲ μόνο τὸ γεγονὸς ὅτι ἐνδεχομένως τελεῖ τὸ βάπτισμα στό ὄνομα τῆς ἀγίας Τριάδος; Μὰ εἶναι σοβαρὰ αὐτὰ τὰ πράγματα;

Τὸ περὶ Ἐκκλησίας δόγμα τῆς πίστεως μεγάλως τιμᾶμε ἐμεῖς οἱ Ὅρθόδοξοι. Γι' αὐτό, καί στό σημεῖο πού όμολογεῖται ἡ πίστη τοῦ ἱεροῦ Συμβόλου: *«εἰς μίαν, ἀγίαν, καθολικὴν καί ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν»*, κάνουμε τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ.

Αὐτὸ ἐκφράζει τὴν ἄκραν εὐαισθησία καί τὴ ζωντανὴ πίστη μας περὶ τῆς Ἐκκλησίας, τὴν όποίαν ἴδρυσε ὁ Χριστὸς ἐπάνω στὴ γῆ γιὰ νὰ σώσει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, τὴν όποία ἐνσαρκώνει ἀπόλυτα ἡ Ὅρθοδοξία.

Τὴν πίστη μας αὐτὴ τὴ διαλαλοῦμε παντοῦ καὶ πάντοτε. **“Ὅσοι τὴν κρύβουν ἢ ἀρνοῦνται νὰ τὴν ὁμολογήσουν δὲν εἶναι Ὁρθόδοξοι.**

Δυστυχῶς τὸ θλιβερὸ αὐτὸ φαινόμενο, νὰ μὴ ἐκφράζουν ἓνα μέρος τῶν Ὁρθοδόξων εὐθαρσῶς καὶ ἀπόλυτα τὴν ἐκκλησιολογικὴ τους ταυτότητα, παρατηρεῖται σήμερα στοὺς οἰκουμενιστικοὺς κύκλους τῆς διαχριστιανικῆς οἰκουμένης, ὅπου παρατηρεῖται ἐλαχιστοποίηση τῆς σημασίας τῶν δογμάτων, χαλάρωση τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων καὶ μιὰ ἄκαιρη καὶ ἄκριτη σπουδὴ πρὸς ἔνωση τῶν ἐκκλησιῶν.

Ἄραγε, πόσοι ἀπὸ τοὺς Ὁρθοδόξους τοὺς μετέχοντες σὲ οἰκουμενιστικὰ φιλενωτικὰ συνέδρια ἐκφράζουν εὐθαρσῶς τὴν ἐκκλησιολογικὴ τους ταυτότητα, ἀπορρίπτοντας τὴ βασικὴ προτεσταντικὴ ἀρχὴ τῆς θεωρίας τῶν κλάδων, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν ψυχὴ τῆς ἐκκλησιολογίας τοῦ «Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν»;

* * *

ΠΡΟΣΟΧΗ ὅμως μεγάλη χρειάζεται καὶ γιὰ τὴν ἀρτιφανῆ θεωρία περὶ βαπτισματικῆς θεολογίας³.

Ὅτι καὶ ἡ θεωρία αὐτὴ προέρχεται ἀπὸ τὴν προτεσταντικὴ ἐκκλησιολογία, εἶναι φανερόν.

Ἡ τάση διευρύνσεως τῆς ἱστορικῆς Ἐκκλησίας ἀποσκοπεῖ στὴν στέγαση σ' αὐτὴν χριστιανῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀποκοπεῖ ἐξ αὐτῆς.

Ἄν ὄντως ἔτσι συμβαίνει, τὸ πράγμα εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνο γιὰ τὴν Ὁρθοδοξία, ἡ ὁποία πιστεύει ὅτι εἶναι ἡ μόνη ἀληθινὴ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.

Εἶναι δὲ ἐπικίνδυνη καὶ γιὰ ἓναν ἄλλο σοβαρότατο λόγο. Ἄν τεθεῖ ὡς βάση κοινῶς ἀποδεκτὴ, ἂν δηλαδὴ τὸ βάπτισμα στὸ ὄνομα τῆς ἁγίας Τριάδος, ἀπὸ ὅποιους κι ἂν προέρχεται, ὀριοθετεῖ τὴν Ἐκκλησία, αὐτόματα αἴρονται οἱ ὁμολογιακοὶ φραγμοί, οἱ διαχωρίζοντες τὶς Ἐκκλησίες, ἡ διαμυστηριακὴ κοινωνία (intercommunio) εἶναι πλέον γεγονός, καὶ ἡ ἔνωση τῶν Ἐκκλησιῶν ἄνευ ἐτέρου γίνεται πραγματικότητα.

Μποροῦμε ὅμως ἐμεῖς νὰ δεχτοῦμε τέτοια πράγματα;

(*) Περιοδ. «**Ὁρθόδοξη Μαρτυρία**» Κύπρου, ἀριθ. 51/Χειμῶνας 1997, σελ. 11-15. Ἀνεδημοσιεύθη στὸ τεύχος ἀριθ. 69/Χειμῶνας 2003, σελ. 98-102.

1. Βλ. τὸ ἄμεσα σχετικὸ ἄρθρο μας: «*Ἡ “βαπτισματικὴ θεολογία” τῶν Οἰκουμενιστῶν – Ἐτέρα μορφή τῆς προτεσταντικῆς “θεωρίας τῶν κλάδων”*», περιοδ. «**Ὁρθόδοξος**

Ἔνστασις καὶ Μαρτυρία», ἀριθ. 26-29/Ἰανουάριος-Δεκέμβριος 1992, σελ. 34-43.
Ἐπίσης στὴν Ἴστοσελίδα μας: Θεολογία → Ἐκκλησιολογικά → Ἡ Αἵρεσις τοῦ Οἰκουμενισμοῦ → Κείμενα → α. Διαχριστιανικά.

2. Βλ. τὴν ἐργασία μας: «Ἀναφορὰ εἰς μίαν ἀκραιάν Ἐπιστολὴν – Κανονικὰ καὶ Ἐκκλησιολογικὰ Ζητήματα», 19.6.2002 ἐκ.ἡμ. (στὴν Ἴστοσελίδα μας: Ὁργάνωσις → «Ἐνστάσεις» → 3. Ἐπιστολές), ὅπου σημειώνεται, ὅτι

«τὰ ὑπὸ αἰρετικῶν ἢ σχισματικῶν τελούμενα μυστήρια, ἔστω καὶ ἂν εἶναι τυπικῶς/τελετουργικῶς ὀρθά, θεωροῦνται μὲν ὡς ἄκυρα ἀντικειμενικῶς, ἀλλ' ὅμως ὄχι καὶ παντελῶς ἀνυπόστατα», ὡς ἐκ τούτου δὲ «χρῆζουν τελειώσεως, ἐπανορθώσεως καὶ συμπληρώσεως, κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν βεβαίως τῶν ἑτεροδόξων ἢ σχισματικῶν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν.

Τοῦτο γίνεται εἴτε διὰ τῆς ἀκριβείας, ὅποτε ἐπαναλαμβάνονται ἐξ ὑπαρχῆς, εἴτε διὰ τῆς οἰκονομίας, ὅποτε τὰ πρώην νεκρά, ἀτελῆ καὶ ἄκυρα συμπληροῦνται καὶ τελειοῦνται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τοῦ Χρισμάτος, ἀναζωογονούμενα καὶ καθιστάμενα οὕτως ἔγκυρα καὶ σωτήρια».

3. Σημειωτέον, ὅτι κύριοι ἐκφρασταὶ τῆς **Βαπτισματικῆς Θεολογίας** εἶναι ὁ **Ἰωάννης Καρμίρης** (βλ. Δογματικῆς Τμῆμα Ε΄, Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία, σελ. 241, 242 καὶ 243, Ἀθῆναι 1973) καὶ ὁ **μητροπολίτης Περγάμου κ. Ἰωάννης** (βλ. Professor John Zizioulas, "Orthodox Ecclesiology and the Ecumenical Movement", περιοδ. "Sourozh", No. 21/August 1985, pp. 16-27).